

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.10. Fides miraculorum operatoria est ea tam vina, vt securam excitet fiduciam: ob cuius defectum in nobis pauca Deus operatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

Ioan. 11. D. Iohannes ultimum vitæ Christi de Lazari resuscitatione narrat, notat D. Pet. Chyso. quod Christus eo proficiscens haesit in via cum Martha collocutus, tam instruens, idque ut in ea securam excitaret, vivamque fidem, in qua resurrectionem fundaret, quam erat in fratre Lazaro mirabiliter operaturus. Tandem à mortuis Dominus rediit, ut ad credentium fidem continua sequeretur, stupendaque miracula. *Signa eos, qui crediderint, hæc sequentur. In nomine meo demonia eijcient, linguis loquentur novis, &c.*

Mar. 16. Hinc causam elicio, cur Deo supremum illud operante mysterium Incarnationis in purissimis Incarnatio D. Mariæ visceribus, quod est miraculorum Verbi miraculum, in quo omnes omnipotentia thesauri fidei B. & infinita sapientia comprehenduntur; primum quod cognata eius S. Elisabethæ intellectui innotuit, velut illud quod cæteris eminebat, quando Deus hoc illi revelavit mysterium, secunda fuerit, firma, & supereminens fides huius divinitus Principis, *Bona que credidisti* &c.

XIV. An ergo non fuerit in virgine hac virtutes alie præclariores? Nemo dubitat, quin charitas hæc fuerit eminentior, & præclarior multo tantæ Virginis plenitudo gratiæ, qua ipsi Angelis & Seraphinis noscitur fuisse formosior. Fateor, at tamen hoc singulariter attendit, quod erat operis tanti fundamentum multo singularius. Deus sapiens est, & ut talis volens tam præclaram firmamque construere domum, singulari studio huius attendit fundamentum, quia sapienti proprium est, ut securam reddat opus suum, illud supra petram fundare solidissimam. *Vir sapiens aedificat supra petram: stultus autem super arenam.* Ut autem illud redderet immotum, tam excellentem & heroicam statuit in Virgine fidem, ut licet tanta fulgeret plenitudine gratiarum, & à cæterarum omnium laudaretur prærogativa virtutum; inter illas attamen fides caput attolleret, operisque responderet, quod illi innitebatur. hinc autem adhaesit tam excellentem huius eminentissimæ Virginis fuisse fidem, ut in ea fuerit hæc excellentior quam illa fidelium omnium etiam simul comprehensa. Profundum pendit Aposto. Paulus mysterium: quod Deus opus hoc edificaturus à mundi primordiis cum suis promissis, & figuris effulset, noluit, ut fundamento niteretur operum mentorumque mortalium: et ei in infirma sunt & instabilia, & aliquoties dum firmiora esse sperantur, sunt infirmiora, sed fidei innitebatur securæ & immobili:

Luc. 11. 45. *Mat. 17. 24.*

quæ super Dei verbum fundata, impossibile est, ut deficiat: Hoc illis verbis indicavit. *Ideo ex fide, ut secundum gratiam firma sit promissio.* Sicut autem huius operis spem in fide Sanctorum innotuit, & Ecclesiæ suæ fundavit antiquitas: ita eius complementum in fide fundavit sanctissima Virginitas, & ea differentia, quæ est operis in se-ipsa ad spem, eadem sui fidei in Virgine, à omnium Patriarcharum, Prophetarum, iustorumque fidem quos mundus agnovit, eminentem.

S. 10. Fides miraculorum operatoria est ea tam viva, ut securam excuset fiduciam: ob cuius defectum in nobis pauca Deus operatur.

Porro nunc video, quod quisque mihi obijciat: si hoc ita sit, quod conformiter fidei Deus operetur, qua ratione cerno, quod tam pauca Deus operetur in me mirabilia, cum ego via operam fidem habeat adeo certam, ut mysteria fidei habeat certius etiam, quam id quod meis intueor oculis, & pro eius fidei veritatis defensione paratus sim vitam profundere? Unico tibi verbo possem cum Apostolo respondere Iacobo, qui in forma tuæ respondet obijctioni. *Tu fidem habes? Ostende fidem tuam ex operibus.* Fidem habes, non abnuo, sed mortua est; sicut arborem illam mortuam habes, quæ nullo fructu fructuatur. Fides, quam à te reposcimus fides viva est, de qua dicit Apostolus. *Fides qua per charitatem operatur.* Fidem habes, verum tamen licet bene credas, malè tamen operaris, & licet per illam instructum habeas intellectum, per tuam tamen malitiam, vel passionem, perverfam habes voluntatem: & si per fidem cælum agnoscas, per opera tamen recta curris ad infernum. Fides quam Dominus expostulat, fides est viva, de qua spes nascitur, teste Apostolo: *Fides est spes operandum substantia verum.* Non talis qualis, sed quæ vivam firmamque in Deum quasi in Patrem optimum & clementissimum procreat fiduciam. Est doctrina hæc profunda circa quam multa SS. PP. disputant, quæ paucis comprehendam, prænotando, quod spes habeat tres actus.

Primus est, quo beatitudo speratur, quæ tantum bonum est, ut ex definitione Theologica Tres est & declaratione D. Thom. nulla essent in voluta & voluntate vires ad actum hunc nisi illas virtus actus fidei suggereret. Secundus, quo peccatorum speratur indulgentia, tantum enim malum est illis 2. 2. q. 17. Deumari 2.

Deum offendere, vt sperare nullatenus possemus remissionem, nisi Deus hanc nobis virtutem infunderet Tertius est, quo speramus, quod nostras Deus preces exaudiet, nostrisque succurret necessitatibus multo verius quam pater pietissimus filij charissimi necessitatibus. Omnes illi actus spei de fide nascuntur. Ad primum, quo caeli gaudia speramus, ordinaria sufficit fides, estque haec fidelibus adeo communis, vt saepe magis sit praesumptio quam spes, vt patet in te sceleratissimo, qui extremae mortis hora caelum tibi speras, cum tota vita tua ad infernum peccator properaueris. Eodem modo secundus, estque hic actus inter ipsos fideles adeo vulgaris, vt saepe numero peccatores nefandiores illum sine illo timore habeant, ita vt in quibusdam magis culpabilis arguatur esse temeritas, quam sancta spes esse commendetur. Porro tertius ex perfecta viuaque fide gignitur: dum enim quis cognoscit quis sit Deus, quae eius bonitas, quae misericordia eius erga nos amor, piaque voluntas, ad quem finem nos creauerit, & posuerit in mundo, deinde quid nostrae salutis causa fecerit: sperat quod suas exaudiet orationes, suisque succurret omnibus necessitatibus auxiliator, multo securius quam fidere possit, quicumque filius patri suo dilectissimus, in eumque sperare quod illi prospiciet, & in necessitatibus abunde prouidebit. Haec perfecta est viuaque fides, quae firmam hanc producit fiduciam, quam Dominus exposulat, haec est qua honoratur, haec est quam petit, vt quasi eius filij firmam habeamus, & haec est illa fides quae adeo potentis est operationis, vt ipse suis exponit Discipulis. *Si habueritis fidem sicut granum sinapis, dicetis huic monti: Tran-*
Luc. 17. 6. si hinc illuc, & transibit. Et iterum. Dicetis huic arbori: Moro: Eradicare & transplantare in mare, & obediet vobis. Haec est Dei iustissima mensura misericordiarum.

Epiph. ad Donat. Ps. 32. 20. III. Deum sperauimus in te. Quae licet modo dicat deprecatore intelligenda tamen sunt enuntiatore, q. d. Tua Domine misericordia operabitur in nobis iuxta mensuram spei qua in te confidimus. Si igitur haec modica fuerit, erit & tua eorum modica misericordia, quod si multa & magna, formatur talis & tua futura cognoscitur. Notandae v. Ps. 30. 20. nunt dux Davidis de spe propositiones. Perfecisti id est, perfectionem dedisti eis, qui sperant in te in conspectu filiorum hominum. Et cum eis signa parat coram omnibus obsequenda. De Chri-

sto praedocutus ait. *Ex ore infantium & lactentium perfecti laudem. q. d. Miraculum quo Deus Pater omnibus perfectionem dedit miraculis in Christi gloriam, fuit illud infantium, & notandum quando Deus tuis dabit perfectionem petitionibus, complebitque desideria faciendo, te spectantem miracula? Quando in eum fideliter sperabis. Secunda propositio. *Sperantes autem in Domino misericordia circumdabit. En tibi remedium vniuersale. De homine sic Apostolus. Circumdatus est infirmitate. Plenus misericordiae, abundans calamitatibus: remedium omnibus illis mihi praescribas vniuersale: Misericordia Dei: haec medetur vniuersis, & qua ratione illam obtinebo talem quae cunctas restituet? Spem habeto viuam. *Sperantes misericordia circumdabit. Quod si tibi defuerit panis ad victum, si vestis ad vestitum, si salus corpori, confide firmiter in illo, velut in patre suo filius.***

Videmus hoc accuratè completum in mirabilioribus Saluatoris operibus, cuius tanto in aliquibus misericordia operatur efficacius, quanto in illis erat fiducia constantior, nec illa quam haec, se longius extendebat. Accedit ad illud Capharnaui Synagoga: prius ipsi supplicans, vt domum suam adire dignaretur, ubi naja duodennis iacebat mortua: credebatur enim firmiter, quod si veniret manumque suam illi superimponeret, defuncta indubie resurrexerit. Hoc exactè Dominus perfecit, vt ille credidit & confidit. Eodem tempore mulier accedit, quae sanguinis fluxum patiebatur, eiusque fides se amplius extendebat: etenim credebatur, si vel fibriam tantum eius tangeret vestimenti, quod profusus à plaga curaretur. Hoc secundum fidem mulieris Christus esse operatus. In eadem ciuitate conuenit Christum Centurio, cuiusque eius fides eminentior: credidit enim, quod non accedendo ad domum, vt ille princeps crederet nec eius vestis contactu, vt illa sanguinaria, sed sola voluntate & praepro dare poterat Dominus seruo suo sancta enim, qui iam cum morte luctabatur. Hoc modo Christus perfecit miraculum, dicendo tantummodo, *Vade, & sicut credidisti fiat tibi.*

Hinc processit illud, quod notat Evangelista, *Mach. 8. quod veniens in patriam suam Nazareth, licet 13. animum ostenderet promptumque desiderium. V. plura ibi beneficia operaque mirabiliora, quam Ob fidei in ceteris praestandi ciuitatibus (vt die Luna defectum proximo diximus) nullum tamen alienius edidit in patria considerationis: addit autem Evangelista, nulla pa-*
Et non poterat ibi virtutem ullam facere propter tractum incredulitatem racula.

Matt. 17. 19.

Luc. 17. 6. si hinc illuc, & transibit. Et iterum. Dicetis huic arbori: Moro: Eradicare & transplantare in mare, & obediet vobis. Haec est Dei iustissima mensura misericordiarum.

Epiph. ad

Donat.

Ps. 32. 20.

III.

Dei mi-

sericor-

dia no-

strae fidu-

fidimus. Si igitur haec modica fuerit, erit & tua eorum modica misericordia, quod si multa & magna, formatur talis & tua futura cognoscitur. Notandae v. Ps. 30. 20. nunt dux Davidis de spe propositiones. Perfecisti id est, perfectionem dedisti eis, qui sperant in te in conspectu filiorum hominum. Et cum eis signa parat coram omnibus obsequenda. De Chri-

Ps. 30. 20.

nunt dux

Davidis de

spe propo-

sitiones. Per-

fecisti id est,

perfectionem

dedisti eis,

qui sperant in

te in conspectu

filiorum hominum.

Et cum eis

signa parat

coram omni-

bus obsequen-

da. De Chri-

Mat. 23. Incredulitatem eorum. Ait: non poterat non quod absolute non poterat, quandoquidem quæcumque volebat, poterat, sed secundum legem, quam communiter sequebatur, quæ pro sui damento operum eius vitam supponebat. fidem, fiducia, speque sociatam, quam diximus ex fide promanare. Quinimo & hinc patebit tibi ratio, cur in te tam pauci, & admirabiles non pateant effectus diuinæ misericordie. Tu ipse potestas, ut illi fiam iuxta tuæ fiduciæ mensuram. *Fiat misericordia tua Domine super nos, quemadmodum sperauimus in te.* Tu Iudex esto, in quem speras? Numquid in Deum? Hinc tam longè abes, ut tua loquendi phrasi idem significet: illum Deo commenda; ac omnem spem abiicere.

VI. *Magis homini- bus quæ Deo fidi- mus.* Interrogant te Domine, talis? Num facile maritum consequetur? vtiue Domine, est enim dote prædinus: & talis? Etiam: conditionibus enim præstat excellentioribus, nobilioribus, regi consanguinea; & talis? Similiter: est etenim prædina, vultusque elegantia spectabilis. Et talis? Illam Domine Deo commenda: subueniat illi Deus. Itaque idem est illam diuino committere subsidio ac dicere quod nullum habeat quod speret. De altero dicit, quod bonam prædinationem in sua habeat causa expeditionis, quam sperare potest: eo quod Iudex sit illi addictissimus; & de alio, eo quod advocatum habeat in omnibus, quas gerit, causis superiorum: & de hoc pariter, eo quod nummis præualeat, quibus exciter procuratorem, Iudicis quoque vxorem filioque sibi deunciat. Porro si alicui hæc omnia deficient, illum diuinæ tradis tutelæ: atque illi Deus auxilietur; & hoc nunquam pronuncias de infirmo, nisi dum eius morbum cernis incurabilem: tunc enim dicit, Dei manibus curandus committitur, Deus illi subueniat.

36 *Comment. Haisas suis homines prædinationibus implicitos, & oppressos aduersitatibus, de quibus sic ait. O ter infelices, & quam agunt imprudenter! Confidunt in nihilo, & loquuntur vanitates. Hic confidit, quod casus, qui tristis illi successit poterit pecunia subuenire: ille vero quod tertij alicuius opera: talis quod amico sequestro, quem habet in curia sibi coniunctissimum: alter quod promissis sibi à tali confirmatis. Infirmitas spem omnem in medici conijcit diligentiam. Qui libus inticatur, sollicitudini confidit Aduocati, & procuratoris. Pauper verbis confidit promissorijs ab altero sibi bis, terve iuratis. O quarta luna natos. Confidunt in nihilo. Stultum est, tuam in nihilo fun-*

dare fiduciam: etenim nihil sunt, quantumlibet esse ac valorem hæc omnia demoustrant, & illi omnes edicendis occupantur vanitatibus. Domine talis amicus est tali, & mihi fauet, talis multa apud talem diuitem valet autoritate, & pro me medius intercedit. Ego, inquit altera, nullo negotio nubam, etenam præclara talis mihi promissa confirmabit. Ego, inquit lugens, illico sententiam obtinebo: talis enim persona, vel talis mihi patrocinatur. O vos pauperimos, loquimini vanitates, & si eratis in nihilo, nec vestras exiguis fiducias illas in Deo vno collocando: & quid miramini quod Dei non inueniat misericordia qua ratione operetur in vobis, cum nihil habetis vni fidei, firmæque fiduciæ in eius bonitate fundamentum? Hæc de causa permittit vos Deus multa pati, ut increseat infirmitas, numquam his vestra finem accipiat, de die in diem vestra protelatur aduersitas: quia operatur in vobis secundum spem vestram & fiduciam, quam habetis in illum.

Sapienter expendit illud D. Augustini quod Ioseph Patriarchæ contigit. In vinculis captiuis tenebatur: in eodem diuina edictus revelatione bona nuntia libertatis suæ regis Pharaonis ministro pincerna prænunderat, qui eodem in carcere secum detinebatur, & pro munere proposcit, ut pristina restitutus libertati loquere in palatio digniori, regisque in conspectum admittis pro illo intercedere dignaretur, ut vinculis liber absoluatur. *Memento mei, dum bene tibi fuerit, & facias mecum misericordiam, ut suggeras Pharaoni, ut educat me de isto carcere. Quid credis euenisse? Vinculis absolutus pincerna regis, carceribus egredietur & Iosephi obliuiscetur: biennium elabatur, nec Iosephi vel semel remiscitur: illo namque toto mansit in carcere. Quam inelucidas, inquit D. Augustin huius fuisse rationem dispositio fuit singularis diuinæ providentiæ in supplicium eius, quod considerat in homine, eo modo aliquantulum deseruiscens ex fiducia, qua Deo fidere tenebatur: & hoc modo dicere possumus, quod diuina pariter misericordia tepnerit, patique eum permiserit. Quod si hoc modo cum electis suis agat Deus, quæso, ratione tecum ager omnium insensibilissimæ, qui nescis quid sit sperare in Domino, nec ad illum fide constanti recurrere, quando te premit calamitas, vel te affligit infortunium, qui nescis, nec proponis eius fidere misericordie, quodque ille, velut pater verissimus, tibi succurret? Ad quem accedendum viua firmæque fide monet Apost. Iacobus. *Resistite in fide nihil habetis.**

VIII. Hæc Deus in Ioseph puniuit. *Ser. 18. de temp.*

Gen. 40. 24.

Lat. cap. 6. 1. 1.

ant. Hæc igitur causa est, cur Christus aliquid facturus miraculum, primò fidem inquirat, vt fundamentum, & hoc est quod modo præcendit, idcirco à Philippo sciscitatur. Vnde emenit panes: Vt illum tentet, hoc est, vt eius pateat fides, quam pectore gerebat absconditam, & quousque illa protenderetur.

§. II. Tentans eum. Tentat illum Dominus inquit Magistri, & Ducis, qui tumultum fingit: aliquando est staccida fides, etiam in tam magnis Sanctis qualis Abraham, vnde de nobis quo ad hoc Deus, sicut de Rege Asa conueniunt.

I. 40
Alia ratione tentauit Christus Philippum

M Odo alia loquamur phrasia, quòd Dominus Philippum tenuerit, sicut Magister Discipulum. Refert Plato in dialogo quos inscripsit de Cratilo siue de recta nominum ratione, & in Alcibiade vulgare vocatus fuisse prouerbum, optimam methodum præceptorum docendi discipulos hanc esse, scilicet post lectionem illis argumenta circa illam dubique proponere, vt ex questionibus & difficultatibus obiectis illam perspicacius intelligant. Prælegit Magister discipulis suis lectionem, illis profundam in communi proponit doctrinam, qua noverint argumentis respondere, quæ illis in particulari quadam materia proponeret illam illi applicando: demum ad vnum eorum accedit, illique dubium obijcit circa materiam particularem non quod ignoret quid sit questionem respondendum, sed tentando & experientiam capiendo, qua ratione præfata ille valeat vt doctus & quomodo doctrinam in communi traditam noverit illi particulari applicare argumento. Prælegerat supremus hic Magister discipulis suis varias doctrinas, quibus nullæ sublimiores: porro communior illa fuit, & que frequentius occurreret scilicet, quomodo se gerere deberent oppressi laboribus, & aduersitatibus in communi, quale seumque illæ fuissent, fames, persecutiones infirmitates, paupertas, vt videret in eorum omnium letamen ac remedium, illud sumerent generale præceptum, vt perpetuo ad Patrem suum recurrerent caelestem, qui vt talis in se nostrorum suscepit curam omnium in selementem. Nolite solliciti esse dicentes, quid manducabimus: scit enim Pater vester, quia his omnibus indigetis. Et iterum, Petite & accipietis: quare & inuenietis: pulsate & aperietur vobis. Pro-

Matth. 6. 30.
Luc. 11. 9.

bat hoc illa sollicitudine, qua Pater ille caelestis passerulis prouidet & herbulis, vique ad ipsas formicas: quod si horum curam habeat, illique necessaria subministrat, quanto magis seruis suis illi famulantibus, vt ante declarauimus. Hoc similitudine confirmauit eius, qui panis inopia coactatus ad amicum suum medio noctis silentio recurrit, & declarat, quod in nostris nobis aderit necessitatibus multo diligentior, quam Pater filio charissimus: vnde sic concludit: Si vos cum suis mali vobis bona data dare filijs vestris: quanto magis pater vester de celo dabit, &c.

Notat D. Chrylost. quòd gentiles sublannarent Christianos, eo quod viderent illos calceatos, habere buras pecunias, peras: cum Christus suis præcepit sequacibus: Nolite possidere aurum, neque argentum, neque pecuniam in zonis vestris, non peram in vna neque duas tunicas, neque calcamenta, neque virgam. Quomodo ergo calceatus incesit D. Petrus, eni sic Angelus: Calceato caligas tuas, &c. Et D. Paul. penulam habuit. Penulam quam reliqui Troade apud Carpum, veniens asser tecum. & libros, maxime autem membranas. Quid dicit Paul. Christus iubet non habere calceos tu autem penulam habes, & alius sandalia. Credit D. Hiero. Petrum desecisse in hoc, quia nullas est sine desectu. Verum alio loco respondet, quod non calcamenta sed caligas habuerit. Terebat ocreas quæ sunt dimidiæ caligæ. Postquam acutè gentilibus respondisset tandem ait: Dico primo, quod Christus hoc non præcepit omnibus, sed tantum Apollolis; & his non pro semper, sed illo in itinere, & tempore, quo illos mittebat, quod ex Evangelista confirmat. Vocatis duodecim Discipulis, dixit eis, in viam gentium ne abieritis, & in ciuitates Samaritanorum ne intraueritis, sed potius ito ad oues, quæ perierunt domus Israel etc. Infirmitas curate, mortuos suscitare, leprosus mundare, demones eicite: gratis accepistis, gratis date. Nolite possidere aurum, neque argentum neque pecuniam in zonis vestris etc. Pater videnter quod solis loquebatur Apollolis: etenim ipse Dominus dixit, quod condemnaret eum, qui nudum non vestiret: si igitur vnicam tantum habuero tunicam, quomodo nudum induam? Is enim cui non est as neque calcamentum sed unica tantum vestis, quomodo absque tuis alium pascere? Quomodo nudum vestire? Quomodo absque his alium in domum inducere poterit? Et inueni ab illo perueniant: Quid faciendo vitam æternam possidebo. Nō præcepit vt se suis denudaret diuitiis, sed eo tantum casu, si vellent esse perfectus. Si vis perfectus esse: Consultando & admonendo dixit, non

Luc. 11. 12.
Ho. in illud Pauli. Salu. tate Priscæ. tur post. homi. lias ad Rom.) II. Cui Apo. stoli non semper cecati. Matth. 11. 9. Act. 2. 3. 2. Tim. 4. 11. D. Hr. Lib. 2. con. Pelag. P. 215. Matth. 10. 7. Diuus Chr. Tom. 4.

